

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1955

Vyhlášené: 12.12.1955 Časová verzia predpisu účinná od: 12.12.1955 do: 31.12.1956

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

56

Vyhláška ministerky výkupu

z 15. novembra 1955,

**o úplnom znení vládneho nariadenia č. 114/1953 Zb., o dodávkovej
povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov**

Podľa čl. 2 vládneho nariadenia č. 55/1955 Zb. vyhlasujem v prílohe úplné znenie vládneho nariadenia č. 114/1953 Zb., o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov.

Machačová v. r.

**Príloha vyhlášky č. 56
1955 Zb.****Vládne nariadenie**

z 23. decembra 1953 č. 114 Zb., o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, v znení vyplývajúcom z vládnych nariadení č. 42/1954 Zb. a č. 55/1955 Zb. Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 14 zákona č. 56/1952 Zb., o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov (ďalej len „zákon“):

Časť I**Rozsah dodávkovej povinnosti****§ 1**

Dodávkovú povinnosť podľa zákona majú:

- a) štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora (poľnohospodárske závody národných podnikov, poľnohospodárske závody v správe národných výborov, komunálne poľnohospodárske závody a pod.),
- b) jednotné roľnícke družstvá, ktoré pre spoločné hospodárenie prijali vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev (ďalej len „jednotné roľnícke družstvá“), a ich členovia, pokiaľ užívajú záhumienky (ďalej len „záhumienkári“),
- c) členovia jednotných roľníckych družstiev, ktorí dosiaľ neprijali pre spoločné hospodárenie vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev (ďalej len „členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu“), a jednotliví hospodáriaci roľníci,
- d) ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy alebo chovajú hospodárske zvieratá.

§ 2

(1) Dodávkovej povinnosti podliehajú tieto poľnohospodárske výrobky:

- a) zrnoviny: obilniny, (pšenica, raž, jačmeň, ovos, kukurica, pohánka, proso, cirok zrnový a obilné zmesi), jedlé strukoviny (hrach jedlý, šošovica, jedlá fazuľa a cícer jedlý), krmne strukoviny (krmny hrach, krmna fazuľa, peluška, vika, lupina, bôb obyčajný, cícer krmny a ich zmesi) a miešanky (zmesi obilnín so strukovinami);
- b) olejiny: repka, repica, mak, slnečnica, ľaničník, sója, požlt, horčica, sezam a ricín;
- c) zemiaky;
- d) cukrovka, čakanka, ľan (stonky a semená), konope (stonky a semená) a tabak u poľnohospodárskych závodov s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 2 ha;
- e) chmeľ;
- f) seno;
- g) ďateľinové a trávne semená každého druhu, pokiaľ sú pestované na množiteľských plochách na ornej pôde;
- h) celer, cibuľa, cesnak, mrkva, karotka, uhorky nakladačky a petržlen u poľnohospodárskych závodov s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 2 ha;
- ch) ovocie: jablká, hrušky, čerešne, višne, marhule, broskyne, slivky, mandle, orechy, ríbezle a egreš;
- i) hrozno;
- j) mäso: najmä jatočný hovädzí dobytok, jatočné telce a jatočné ošípané;
- k) mlieko kravské;

- l) vajcia (slepačie);
- m) ovčia vlna.

(2) Dodávkovou zmluvou (§ 16a) môže byť dodávková povinnosť založená pre tieto poľnohospodárske výrobky:

- a) cukrovka, čakanka, ľan (stonky a semená), konope (stonky a semená) a tabak u poľnohospodárskych závodov s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane;
- b) slama ciroku metlového;
- c) zeler, cibuľa, cesnak, mrkva karotka, uhorky nakladačky a petržlen u poľnohospodárskych závodov s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane;
- d) ostatná zelenina neuvedená pod písm. c);
- e) liečivé a aromatické rastliny;
- f) koreniny: majorán, rasca, aníz, fenikel a koriander
- g) koreninová paprika;
- h) jatočná hydina.

(3) Ministerstvo výkupu môže rozšíriť dodávkovú povinnosť na ostatné poľnohospodárske výrobky a vedľajšie produkty poľnohospodárskeho hospodárenia, ak to vyžadujú potreby štátneho hospodárenia s potravinami a surovinami.

Časť II

Dodávková povinnosť štátnych majetkov a ostatných poľnohospodárskych závodov štátneho socialistického sektora

§ 3

(1) Štátne majetky sú povinné dodať štátu všetky poľnohospodárske výrobky v množstve určenom štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, ako i všetky poľnohospodárske výrobky vyrobené nad takto určené množstvo, ktoré nepotrebujú na účely svojho hospodárstva alebo pre naturálne plnenie svojim zamestnancom.

(2) Štátne majetky sú povinné uzavrieť s oprávnenými vykupovačmi poľnohospodárskych výrobkov hospodárske zmluvy podľa vládneho nariadenia č. 33/1955 Zb., o hospodárskych zmluvách, na dodávky poľnohospodárskych výrobkov podľa druhov a množstiev určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva.

§ 4

Pre ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora platia rovnaké povinnosti ako pre štátne majetky; pritom sa množstvom určeným štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva rozumie v závodoch krajsky plánovaných množstvo poľnohospodárskych výrobkov zodpovedajúce výške povinných dodávok jednotných roľníckych družstiev.

§ 5

(1) Za poľnohospodárske výrobky, ktoré štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora dodávajú nad množstvo určené štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, dostanú vyššie ceny.

(2) Ministerstvo výkupu môže v odôvodnených prípadoch povoliť odchýlnú úpravu použitia poľnohospodárskych výrobkov vyrobených nad množstvo určené štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva.

Časť III

Povinné dodávky a dodávkové zmluvy jednotných roľníckych družstiev, záhumienkárov, členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných osôb, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy alebo hospodárskych zvierat
Základy pre vymeriavanie povinných dodávok

§ 6

(1) Jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacom roľníkom a ostatným osobám, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sa vymeriavajú povinné dodávky

- a) zrnovín, zemiakov a vajec z každého hektáru ornej pôdy;
- b) olejní, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek a petržlenu z každého hektáru plochy plánovanej pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami;
- c) mäsa, mlieka a sena z každého hektáru poľnohospodárskej pôdy;
- d) vlny z každého kusa oviec.

(2) Záhumienkárom a držiteľom poľnohospodárskej pôdy s výmerou do 0,5 ha včítane sa vymeriavajú povinné dodávky mäsa a vajec z hospodárstva bez zreteľa na výmeru pôdy.

(3) Záhumienkárom, ďalej členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane a jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane sa vymeria povinná dodávka mlieka podľa počtu chovaných kráv.

(4) Chovateľom hospodárskych zvierat, ktorí nie sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sa vymeriavajú povinné dodávky:

- a) bravčového mäsa, ak prevádzajú súkromnú výkrmňu ošípaných;
- b) hydiny, ak prevádzajú súkromnú hydináreň s výkrmom hydiny;
- c) vajec, ak prevádzajú súkromnú hydináreň s výrobou vajec;
- d) mlieka podľa počtu chovaných kráv;
- e) ovčej vlny z každého kusa oviec.

§ 7

(1) Poľnohospodárskou pôdou je orná pôda, chmelnice, vinice, prútniky, domáce záhrady, ovocné sady, škôlky, trvalé lúky a pastviny. Za poľnohospodársku pôdu sa však nepovažuje domáca záhrada o výmere do 0,1 ha včítane, ak držiteľ takej záhrady neužíva ešte inú poľnohospodársku pôdu.

(2) Ornou pôdou sú tiež ovocné sady s podkultúrou rolí (ovocné stromy na osiatych plochách), dočasné lúky a plochy pre intenzívne pestovanie záhradných plodín.

(3) Celková výmera poľnohospodárskej pôdy v obci, rozhodná pre vymereanie povinných dodávok, nesmie byť bez povolenia Ministerstva pôdohospodárstva alebo jeho orgánov znížená proti stavu ku dňu posledného štatistického zistenia plôch kultúr.

§ 8

(1) Z výmery ornej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinných dodávok zrnovín a zemiakov sa vynímajú:

- a) plochy, na ktoré bola uzavretá zmluva o výrobe a dodávke šľachtených osív a sadiva zeleniny, kvetín, semenných okopanín, liečivých a aromatických rastlín, ďatelínovín, travín a viacročných krmovín a korenín, a to pre všetky stupne množenia;
- b) plochy udržovacieho šľachtenia osív obilnín, strukovín, olejní, priadnych rastlín a zemiakového sadiva, pokiaľ boli zmluvne zabezpečené;
- c) plochy plánované pre osiatie olejninami;
- d) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) cukrokou, čakankou, tabakom, ľanom, konopím, zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami a petržlenom;
- e) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) plodinami uvedenými pod písm. d), i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, ako i plochy, ktoré budú osiate (osádzané) ostatnou zeleninou, cirokom, metlovým, koreninovou paprikou, aromatickými a liečivými rastlinami a koreninami, avšak v obidvoch prípadoch len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;
- f) pôda novo získaná vysušením močiarov a barín, odstránením krovísk lebo iným zúrodnením pozemkov doteraz nespôsobilých na poľnohospodársku výrobu, ako i novoobrábaná orná pôda, ktorá ako orná pôda nebola viacej rokov užívaná (ležala ladom), a to po dobu dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom rekultivácia alebo nové obrábanie pôdy boli vykonané, celou výmerou, a v treťom roku polovičnou výmerou; podmienkou pre vyňatie pôdy ležiacej ladom je, že sa užívateľ zaviazal na dlhodobé užívanie tejto pôdy. U členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a u jednotlivých hospodáriacich roľníkov sa vyníma pôda, ktorá bola rekultivovaná alebo novoobrábaná začínajúc rokom 1954;
- g) orná pôda získaná rozoraním málo produktívnych lúk a pastvín vykonaným začínajúc rokom 1954, a to po dobu troch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola premena vykonaná.

(2) Z výmery poľnohospodárskej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinných dodávok mäsa a mlieka sa vynímajú:

- a) plochy chmeľníc, viníc, prútnikov a školiiek;
- b) plochy intenzívne obhospodarovaných plantáží bobuľovín (ríbezlí a egreša) a ovocných zákrskových sadov, (krskovní) starších 5 rokov;
- c) plochy intenzívne obhospodarovaných ovocných sadov, a to polovičnou výmerou;
- d) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) ľanom, konopami a tabakom;
- e) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) plodinami uvedenými pod písm. d), i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, ako i plochy, ktoré budú osiate (osádzané) cirokom metlovým, koreninovou paprikou, liečivými a aromatickými rastlinami a koreninami, avšak v obidvoch prípadoch len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;
- f) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami a petržlenom, a to polovičnou výmerou;
- g) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami, petržlenom a ostatnou zeleninou, i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, polovičnou výmerou, avšak len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;

- h) plochy, na ktoré bola uzavretá zmluva o výrobe a dodávke šľachtených osív ďatelinovín, travín a viacročných krmovín;
- ch) pôda novo získaná vysušením močiarov a barín, odstránením krovísk alebo iným zúrodnením pozemkov doteraz nespôsobilých na poľnohospodársku výrobu, ako i novoobrábaná orná pôda, ktorá ako orná pôda nebola viacej rokov užívaná (ležala ladom), a to po dobu dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom boli rekultivácia alebo nové obrábanie vykonané, celou výmerou, a v treťom roku polovičnou výmerou; podmienkou pre vyňatie pôdy ležiacej ladom je, že sa užívateľ zaviazal na dlhodobé užívanie tejto pôdy. U členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a u jednotlivých hospodáriacich roľníkov sa vyníma pôda, ktorá bola rekultivovaná alebo novoobrábaná začínajúc rokom 1954;
- i) pôda prevzatá jednotným roľníckym družstvom do užívania bez hospodárskych zvierat od miestnych národných výborov, štátnych majetkov alebo iných držiteľov pôdy, ktorí nie sú členmi družstva, ako i pôda prevzatá jednotným roľníckym družstvom do užívania z takzvaných štátnych pozemkových rezerv, a to v tomto rozsahu:
1. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom nepresahuje 20 ha, vyníma sa takto prevzatá pôda v tom roku, keď k prevzatíu došlo, poprípade ak došlo k prevzatíu v druhej polovici roku, ešte tiež v prvom roku nasledujúcom po roku prevzatia;
  2. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom je väčšia než 20 ha, ale nepresahuje polovicu pôdy družstvom doteraz obhospodarovanej, a ak došlo k prevzatíu tejto pôdy v prvej polovici roku, vyníma sa táto pôda v roku prevzatia celou výmerou a v prvom i v druhom roku po roku prevzatia polovičnou výmerou; ak došlo k prevzatíu pôdy v druhej polovici roku, vyníma sa takto prevzatá pôda v roku prevzatia a v prvom roku po roku prevzatia celou výmerou a v druhom roku po roku prevzatia polovičnou výmerou;
  3. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom v určitom roku presahuje polovicu pôdy družstvom doteraz obhospodarovanej, vyníma sa takto prevzatá pôda v roku prevzatia a v prvom i v druhom roku po roku prevzatia celou výmerou.

(3) Z výmery poľnohospodárskej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinnej dodávky sena sa vynímajú plochy uvedené v odseku 2 písm. a) až ch).

(4) Z výmery ornej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinnej dodávky vajec sa vynímajú plochy uvedené v odseku 2 písm. c) a f) až i).

§ 9

(1) Pre vymeranie povinných dodávok jednotným roľníckym družstvám je rozhodná výmera pôdy užívaná družstvom bez pozemkov ponechaných záhumienkárom.

(2) Pre vymeranie povinných dodávok členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivých hospodáriacim roľníkom je rozhodná vždy výmera pôdy patriacej poľnohospodárskemu závodu bez rozdielu, či ide o pôdu vlastnú, najatú alebo inak do užívania prevzatú, i keď leží v katastri dvoch alebo viac obcí. Poľnohospodársky závod, ktorý je vo vlastníctve viac osôb, avšak hospodárenie je spoločné, sa považuje za jeden celok.

(3) Pri jednotných roľníckych družstvách nižšieho typu sa i po rozoraní medzi určí povinná dodávka každému členovi osobitne, a to podľa výmery jeho pôdy včítane pôdy odovzdanej na spoločné obrábanie. Na pôdu spoločne obrábanú, ktorú jednotné roľnícke družstvo nižšieho typu získalo inak než od svojich členov, sa vymeria členom družstva spoločná povinná dodávka (§ 11 ods. 5).

Dodávkové normy

§ 10

Výška povinných dodávok zrnovín, olejní, zemiakov, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek, petržlenu, mäsa, mlieka, vajec, ovčej vlny a sena sa určuje pevnými dodávkovými normami.

§ 11

(1) Dodávkové normy sa určia iné pre jednotné roľnícke družstvá, iné pre záhumienkárov, iné pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy.

(2) Dodávkové normy pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sú pri zrnovinách, olejninách, zemiakoch, zeleri, cibuli, cesnaku, mrkve karotke, uhorkách nakladačkách, petržlene, mäse, mlieku, vajciach a ovčej vlny odstupňované do skupín podľa veľkosti poľnohospodárskeho závodu; pri sene sú rovnaké bezo zreteľa na veľkosť poľnohospodárskeho závodu.

(3) Dodávkové normy pre jednotné roľnícke družstvá a pre záhumienkárov sú rovnaké pre všetky poľnohospodárske závody bez zreteľa na ich veľkosť.

(4) Pre poľnohospodárske závody jednotlivo hospodáriacich roľníkov, ktoré sú v dočasnej správe miestnych národných výborov, prípadne na ktorých dočasne hospodária strojové a traktorové stanice, platia dodávkové normy pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov, a to najvyššie s výmerou poľnohospodárskej pôdy od 5 do 10 ha.

(5) Spoločná povinná dodávka pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu podľa § 9 ods. 3 sa vymeria podľa dodávkovej normy platnej pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov, a to najvyššie s výmerou poľnohospodárskej pôdy od 5 do 10 ha.

§ 12

(1) Dodávkové normy zrnovín, olejní, zemiakov, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek, petržlenu, mäsa, mlieka, vajec, ovčej vlny a sena určuje vláda pre jednotlivé kraje.

(2) Na podklade dodávkových noriem určených pre kraj schvaľuje výšku dodávkových noriem pre jednotlivé okresy rada krajského národného výboru na návrh krajského splnomocnenca Ministerstva výkupu. Pritom norma určená pre kraj nesmie byť skrátaná; prekročená smie byť najviac o 2 %.

(3) Platnosť dodávkových noriem schválených pre jednotlivé okresy podľa odseku 2 potvrdzuje Ministerstvo výkupu.

§ 13

(1) Okrem výnimiek povolených týmto nariadením nie je prípustné:

- a) použiť pre obec iné dodávkové normy, než ktoré sú určené pre okres;
- b) preraďovať poľnohospodárske závody do inej skupiny, než do ktorej podľa výmery poľnohospodárskej pôdy náležia;
- c) ukladať povinné dodávky väčšie alebo menšie, než koľko je podľa určených noriem.

(2) Pre okresy, v ktorých sa vyskytujú značné rozdiely vo výrobných podmienkach jednotlivých obcí, sa povoľuje použitie dodávkovej normy odchyľnej od dodávkovej normy určenej pre okres, a to za týchto podmienok:

- a) odchylné dodávkové normy pre jednotlivé obce, výnimočne i pre jednotlivé osady, schvaľuje rada okresného národného výboru na návrh okresného splnomocnenca Ministerstva výkupu, pričom môže znížiť alebo zvýšiť normy platné pre okres najviac o 40 percent; vyššiu odchýlku môže povoliť vo výnimočných prípadoch len Ministerstvo výkupu;
- b) norma určená pre okres nesmie byť skrátaná; prekročená smie byť najviac o 1 %.

(3) Platnosť dodávkových noriem schválených pre jednotlivé obce, popřípade osady podľa odseku 2 potvrdzuje krajský splnomocnenec Ministerstva výkupu.

§ 14

Z obecných pastvín a z iných pastvín spoločne užívaných, pokiaľ na nich nehospodári jednotné roľnícke družstvo, vymeria sa spoločná povinná dodávka mäsa z každého hektáru tejto pôdy; výmer sa doručí miestnemu národnému výboru, ktorý túto dodávku rozdelí na jednotlivu hospodáriacich roľníkov podľa podielu, v akom každý z nich túto pôdu užíva.

§ 15

Ministerstvo výkupu môže povoliť jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným držiteľom poľnohospodárskej pôdy osobitnú úpravu povinných dodávok

- a) mäsa, mlieka, vajec a sena, najmä ak pestujú prevažne zeleninu alebo inú plodinu, alebo ak sa špecializujú na intenzívne obhospodarovanie ovocných sádov,
- b) zrnovín a zemiakov, najmä ak nepestujú tieto plodiny vôbec, alebo ak pestujú ich len v nepatrnom rozsahu.

Dodávkové zmluvy

§ 16

(1) Dodávka cukrovky, čakanky, tabaku, ľanu, konopí, chmeľu, ovocia, hrozna a ďatelinových a trávnych semien, ktoré podliehajú dodávkovej povinnosti podľa § 2 ods. 1 sa zabezpečuje v množstve určenom plánom výkupu dodávkovými zmluvami (kontraktáciou), ktoré uzavierajú vykupovači (§ 31) s pestovateľmi.

(2) V prípade odmietnutia uzavretia dodávkovej zmluvy vydá okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu náhradný výmer, a to na množstvo, na ktoré mala byť podľa pánu výkupu uzavretá zmluva.

(3) Pestovatelia plodín uvedených v odseku 1 sú povinní dodať štátu množstvo, na ktoré s nimi bola uzavretá dodávková zmluva, popřípade na ktoré im bol vydaný náhradný výmer.

§ 16a

(1) Na dodávku poľnohospodárskych výrobkov uvedených v § 2 ods. 2 môžu pestovatelia a vykupovači uzavrieť dodávkovú zmluvu, a to najmenej na množstvo, ktoré podľa plánu kontraktácie pre obec pripadá na 1 ha.

(2) Pestovateľom, ktorí uzavruť dodávkové zmluvy podľa odseku 1, sa poskytujú výhody uvedené v § 8 ods. 1 písm. e) a ods. 2 písm. e) a g).
Oslobodenie a zľavy

§ 17

(1) Od povinných dodávok zrnovín a zemiakov sa oslobodzujú záhumienkári, ďalej členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane a ostatní držiteľia poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane. Členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriaci roľníci sa oslobodzujú tiež vtedy, ak obhospodarujú poľnohospodársku pôdu o výmere do 2 ha včítane, ak pritom orná pôda nepresahuje 0,4 ha.

(2) Od povinných dodávok olejnía a sena sa oslobodzujú záhumienkári, ďalej členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane a jednotlivo hospodáriaci roľníci s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane; taktiež sa im nevymeria povinná dodávka zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek a petržlenu.

(3) Od povinných dodávok mäsa, mlieka a vajec sa oslobodzujú záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane a ostatní držiteľia poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane, ak

A. v ich domácnosti žijú

a) najmenej 2 osoby staršie než 65-ročné, ak ide o mužov, alebo staršie než 55-ročné, ak ide o ženy, alebo 2 trvalo práceneschopné osoby, alebo

b) 3 alebo viac detí mladších než 15-ročných, alebo

c) 2 deti mladšie než 15-ročné a jedna osoba staršia než 65-ročná, ak ide o muža, alebo staršia než 55-ročná, ak ide o ženu, poprípade jedna trvalo práceneschopná osoba, alebo

B. ide o muža staršieho než 65-ročného alebo o ženu staršiu než 55-ročnú alebo o osobu trvalo práceneschopnú, pokiaľ také osoby hospodária osamotene, alebo

C. ide o zamestnancov podnikov socialistického sektora, úradov, organizácií a inštitúcií, dôchodcov a penzistov, ktorí nechovajú dobytok alebo sliepky.

(4) Od povinných dodávok mlieka sa oslobodzujú chovatelia kráv, ktorí neužívajú poľnohospodársku pôdu, ak chovajú len jednu kravu a ak sú u nich splnené podmienky uvedené v odseku 3 písm. A alebo B.

(5) Osobám uvedeným v odseku 3 písm. C, ďalej podnikom, organizáciám a pod., ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy od 0,5 ha do 2 ha včítane a nechovajú dobytok alebo sliepky a ani im nebol chov dobytká alebo sliepok plánovaný (napr. majitelia rekreačných chát), sa nevymeria povinná dodávka mäsa, mlieka a vajec; bude im však vyperaná povinná dodávka sena.

§ 18

(1) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom, ktorým bola výkonným orgánom miestneho národného výboru prikázaná pôda do užívania alebo ktorí sa zmluvne zaviazali najmenej na dobu šesť rokov na obhospodarovanie pôdy ležiacej ladom alebo málo produktívnej pôdy v štátnom socialistickom vlastníctve, sa vymerajú povinné dodávky podľa dodávkových noriem platných pre skupinu, do ktorej by patrili bez pôdy prikázanej im do užívania, prípadne bez pôdy prikázanej im do užívania, prípadne bez pôdy v štátnom socialistickom vlastníctve, na obhospodarovanie ktorej sa zmluvne zaviazali.

(2) Na pôdu prikázanú do užívania sa poskytne zľava až do výšky 50 % z dodávkových noriem mäsa, mlieka a vajec. Táto zľava sa však neposkytne členom jednotných roľníckych družstiev, ktorým pri vystúpení alebo vylúčení z družstva bola prikázaná do užívania pôda vo výmere najatej

pôdy, s ktorou vstúpili do jednotného roľníckeho družstva. Zľavy sa ďalej neposkytnú tým jednotlivo hospodáriacim roľníkom, ktorí vypovedali doterajšie zmluvy o nájme pozemkov alebo ktorí v nich po skončení nájomnej doby nepokračujú, hoci pre to nie sú hospodárske alebo iné dôležité dôvody, ak im bola v dôsledku toho prikázaná do užívania pôda tej istej výmery. Okresný splnomocnenec však môže na návrh pôdohospodárskeho odboru rady okresného národného výboru i v týchto prípadoch povoliť zľavy, ak sú pre to dôvody hodné osobitného zreteľa.

§ 19

Jednotným roľníckym družstvám, ktoré prevzali do užívania pôdu od miestnych národných výborov, štátnych majetkov alebo iných držiteľov pôdy, ktorí nie sú členmi družstva, s nižšími než plánovanými stavmi hospodárskych zvierat, poskytne Ministerstvo výkupu primeranú zľavu z povinných dodávok mäsa, mlieka a vajec na bežný rok, a ak došlo k prevzatíu v druhej polovici roku, tiež ešte na najbližší nasledujúci rok.

§ 20

(1) Jednotným roľníckym družstvám v pohraničných okresoch určených vládou môže Ministerstvo výkupu poskytnúť v jednotlivých prípadoch na návrh krajského národného výboru zľavy až do výšky 10 % z určených dodávkových noriem.

(2) Jednotným roľníckym družstvám môže Ministerstvo výkupu poskytnúť zľavy z povinných dodávok mäsa, mlieka a sena z pastvín, ktoré im boli prenechané na užívanie štátnymi lesmi, alebo z plôch, ktoré slúžili ako obecné pastviny alebo iné pastviny spoločne užívané, a ktoré nemožno využiť inak než vypásaním.

(3) Členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,5 ha môže byť povolená zľava z povinnej dodávky zrnovín, zemiakov, mäsa, mlieka a vajec, ak ich rodinu tvorí zvlášť veľký počet členov celkom odkázaných na výživu z hospodárstva a žijúcich v spoločnej domácnosti.

§ 21

(1) Dodávkové zmluvy na ovocie sa neuzavierajú s držiteľmi domácich záhrad o výmere do 0,1 ha včítane.

(2) Dodávkové zmluvy na hrozno sa neuzavierajú s držiteľmi viníc, ak výmera ich vinice nepresahuje u jednotných roľníckych družstiev 20 árov, u záhumienkárov, ako i členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a u ostatných držiteľov viníc 10 árov.

Časť IV

Zmeny povinných dodávok a dodávkových zmlúv

§ 22

(1) Zmena sa vykoná v priebehu roka, ak

- a) bolo s povolením okresného národného výboru vykonané zaoranie poškodených kultúr technických plodín alebo olejnín;
- b) bola pri oseve o viac než 10 % zmenšená plocha, ktorá bola odpočítaná z výmery pôdy rozhodnej pre vymernie povinnej dodávky (§ 8);
- c) bola so súhlasom Ministerstva pôdohospodárstva alebo orgánov ním poverených zmenšená výmera poľnohospodárskej alebo ornej pôdy (§ 7 ods. 3);
- d) bolo v priebehu roka zistené, že bola zatajená poľnohospodárska alebo orná pôda;

- e) došlo k nezavinenému uhynutiu dobytku;
- f) sa zvýšil počet oviec.

(2) Zmena musí byť vykonaná do 14 dní po dni, keď nastala alebo bola zistená skutočnosť ju odôvodňujúca, pri rastlinných výrobkoch však najneskoršie do 30. júna bežného roka.

§ 23

(1) Ak členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu alebo jednotlivo hospodáriaci roľníci prijímú pre spoločné hospodárenie vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev alebo do jednotných roľníckych družstiev vstúpia, zodpovedajú za splnenie povinných dodávok pripadajúcich na čas do dňa uznesenia o prijatí stanov alebo do dňa vstupu. Zvyšujúcu časť prejímajú družstvo; pritom sa výška povinných dodávok upraví podľa dodávkových noriem platných pre jednotné roľnícke družstvá a určí sa zvlášť povinná dodávka na záhumienky členom ponechané.

(2) Členom jednotných roľníckych družstiev, ktorí z družstva vystúpili alebo boli vylúčení, vymeria sa na zvyšujúce obdobie povinná dodávka na pôdu, ktorá im bola ponechaná, podľa dodávkových noriem platných pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov. Povinné dodávky družstva sa primerane znížia. Obdobne sa upravujú aj dodávkové zmluvy.

Časť V

Postup pri vymeriavaní povinných dodávok a uzavieranie dodávkových zmlúv

§ 24

(1) Kompetentné, výkonné orgány národných výborov sú povinné každoročne vyhotoviť podľa svojich evidenčných záznamov zoznamy poľnohospodárskych závodov a osôb podliehajúcich dodávkovej povinnosti a predložiť tieto zoznamy do 30. septembra okresnému splnomocnencovi Ministerstva výkupu. V zoznamoch uvedú všetky údaje potrebné pre riadne vymeranie povinných dodávok, najmä údaje o výmere obhospodarovanej poľnohospodárskej a ornej pôdy, o počte chovaných hospodárskych zvierat a pod.

(2) Na miestnych národných výboroch sa vyhotovujú zoznamy členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných osôb podliehajúcich dodávkovej povinnosti. Pôdohospodárske odbory rád okresných národných výborov vyhotovujú zoznamy jednotných roľníckych družstiev. Správnosť údajov uvedených v zozname musí potvrdiť predseda jednotného roľníckeho družstva a osoby, ktorých sa údaje v zozname týkajú. Ak sa nezhodujú údaje v zozname uvedené so skutočným stavom, najmä tiež, ak je uvedená nižšia výmera poľnohospodárskej alebo ornej pôdy rozhodná pre vymeranie povinných dodávok, sú predseda jednotného roľníckeho družstva alebo osoba ktorých sa nesprávne údaje týkajú, povinní oznámiť to kompetentnému výkonnému orgánu národného výboru, ktorý prejedná pripomienky tak, aby boli vybavené pred odovzdaním zoznamu okresnému splnomocnencovi Ministerstva výkupu.

(3) Zoznamy možno nahradiť rozpisovým sumárom poľnohospodárskej výroby, pokiaľ obsahuje údaje uvedené v odseku 1.

§ 25

Výšku povinných dodávok poľnohospodárskych výrobkov s výnimkou plodín, na ktoré sa uzavierajú dodávkové zmluvy (§ 26), určí okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným osobám podliehajúcim dodávkovej povinnosti

pisomným výmerom. Výmery pre jednotné roľnícke družstvá spolupodpisuje predseda okresného národného výboru

§ 26

(1) Na zabezpečenie dodávok cukrovky, čakanky, tabaku, ľanu, konopí, chmeľu, ovocia, hrozna a ďatelinových a trávnych semien uzavierajú vykupovači dodávkové zmluvy (§ 16) s jednotnými roľníckymi družstvami jednotlivo a s členmi jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, s jednotlivo hospodáriacimi roľníkmi, ako i ostatnými osobami podliehajúcimi dodávkovej povinnosti hromadne za celú obec.

(2) Dodávkové zmluvy na dodávku poľnohospodárskych výrobkov uvedených v § 2 ods. 2 sa uzavierajú s pestovateľmi vždy jednotlivo.

(3) Dodávkovými zmluvami sa zaväzujú pestovatelia vykonať v určených lehotách všetky agrotechnické opatrenia, zber úrody, poprípade výmlat a splniť v určených lehotách zmluvný záväzok. Oprávnený vykupovač sa zaväzuje, že odoberie všetky výrobky vyhovujúce určeným akostným normám, vyplatí za ne platné ceny, zabezpečí dodávky osív a hnojív a spätný odpredaj krmív, poprípade iných výrobkov.

(4) Pestovateľom, ktorí nesplnia dodávky podľa dodávkových zmlúv v určenej lehote, vydá okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu na návrh vykupovača výzvu na splnenie celého nedodaného množstva.

§ 27

(1) Jednotné roľnícke družstvá, záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriaci roľníci a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti sa môžu proti nesprávnemu vymeraniu povinných dodávok odvolať; odvolanie však nemá odkladný účinok.

(2) Odvolanie sa podáva písomne u okresného splnomocnenca Ministerstva výkupu, a to do 7 dní po doručení výmeru (§ 25 a § 16 ods. 2).

(3) Okresný splnomocnenec je povinný včas podané odvolanie preskúmať do 14 dní po dni, keď ho dostal. Ak dospeje k názoru, že odvolanie je opodstatnené, zruší v tej istej lehote napadnutý výmer a vydá nový výmer. Inak odvolanie predloží v tej istej lehote so svojim odôvodnením okresnému národnému výboru.

(4) Rada okresného národného výboru je povinná odvolanie prejednať a so svojim stanoviskom predložiť do 14 dní po dni, keď jej bolo doručené, krajskému splnomocnencovi Ministerstva výkupu.

(5) Krajský splnomocnenec Ministerstva výkupu je povinný o odvolaní rozhodnúť do 14 dní po dni, keď mu bolo doručené. Jeho rozhodnutie je konečné.

Časť VI Naturálne odmeny

§ 28

(1) Odmeny za práce vykonané strojovými a traktorovými stanicami sa platia v naturáliách. Tieto odmeny sa odovzdávajú oprávneným vykupovačom (§ 31) na podklade účtov, ktoré vystavuje strojová a traktorová stanica. Ministerstvo pôdohospodárstva po dohode s ministerstvami výkupu a financií určí, za ktoré práce strojových a traktorových staníc a ktorými poľnohospodárskymi výrobkami sa platí v naturáliách. Ak účet v naturáliách za práce strojových a traktorových staníc

pre jednotné roľnícke družstvo nedosiahne určené percento povinných dodávok, budú jednotnému roľníckemu družstvu úmerne zvýšené povinné dodávky poľnohospodárskych výrobkov určených na naturálne platenie.

(2) Odmena za spracovanie zrnovín na jedlé mlynské výrobky vo mzde sa platí v naturáliách (mýtno). Toto ustanovenie platí i pre štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora, pokiaľ spracúvajú vo vlastných mlynoch zrnoviny pre svojich zamestnancov, a pre jednotné roľnícke družstvá, ktoré spracúvajú zrnoviny vo vlastných mlynoch pre svojich členov. Mýtno sa platí podľa určených sadzieb v tom druhu, ktorý bol spracovaný, a to ihneď pri prevzatí plodín na spracovanie.

Časť VII

Plnenie dodávkovej povinnosti

§ 29

(1) Štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora plnia dodávkovú povinnosť v druhoch a v množstve podľa hospodárskych zmlúv (§ 3 ods. 2)

(2) Jednotné roľnícke družstvá, záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriaci roľníci a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti plnia dodávkovú povinnosť v druhoch a v množstve podľa výmeru (§ 25 a § 16 ods. 2) alebo dodávkových zmlúv (§ 26).

(3) Pestovatelia tabaku sú povinní aj po splnení povinnosti podľa odseku 2 predať štátu všetku úrodu tabaku; taktiež chovatelia oviec sú povinní i po splnení povinnej dodávky vlny predať štátu všetku vlnu. Pestovatelia koreninovej papriky sú povinní predať štátu všetku úrodu tejto plodiny, a to i keď dodávkovú zmluvu neuzavreli.

(4) Pokiaľ je dodávková povinnosť určená pre skupinu niekoľkých druhov poľnohospodárskych výrobkov, započítava sa dodávka jednotlivých druhov na plnenie dodávkovej povinnosti podľa určených vzájomných pomerov.

§ 30

(1) Dodávky rastlinných výrobkov musia byť plnené zásadne ihneď pri zbere úrody, rovnomerne, podľa jeho priebehu tak, aby boli splnené najneskoršie v lehotách určených pre ukončenie výkupu.

(2) Dodávky živočíšnych výrobkov plnia:

- a) štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora vo štvrtročných a mesačných lehotách podľa hospodárskych zmlúv a v priebehu týchto lehôt rovnomerne;
- b) jednotné roľnícke družstvá v rámci štvrtročných lehôt určených výmerom rovnomerne podľa pokynov vykupovača;
- c) záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriaci roľníci a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti podľa pokynov miestneho národného výboru tak, aby v jednotlivých štvrtročiach, popřípade v mesiacoch alebo desaťdenných lehotách, bolo za celú obec zabezpečené množstvo, ktoré pre obec určí okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu po dohode s vykupovačom.

§ 31

(1) Poľnohospodárske výrobky, ktorými sa plní dodávková povinnosť, vykupujú len oprávnení vykupovači.

(2) Oprávnenými vykupovačmi sú národné podniky výkupné, ďalej národné podniky výrobné a obchodné, poprípade spotrebné družstvá, ktoré poverí Ministerstvo výkupu vykonávaním výkupu niektorých poľnohospodárskych výrobkov; pokiaľ ide o liečivé a aromatické rastliny, urobí tak Ministerstvo výkupu po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

(3) Vykupovači smú vykonávať výkup poľnohospodárskych výrobkov iba v obvodoch určených Ministerstvom výkupu.

§ 32

Poľnohospodárske výrobky určené na plnenie dodávkovej povinnosti musia byť dodané do výkupného skladu alebo do iného miesta určeného vo výmere alebo v zmluve. Dopravné výdavky do výkupného miesta znáša dodávajúci, pokiaľ vo výmere alebo v zmluve nebolo ustanovené inak.

§ 33

(1) Akosť poľnohospodárskych výrobkov dodávaných vykupovačom musí zodpovedať určeným akostným normám. Pokiaľ nie je inak ustanovené, nesmú vykupovači preberať poľnohospodárske výrobky horšej akosti, než aká je prípustná podľa akostných noriem.

(2) Na plnenie dodávkovej povinnosti sa započítavajú dodávky jednotlivých druhov poľnohospodárskych výrobkov v započítanej váhe, pokiaľ nebolo určené, že sa majú započítavať skutočnou váhou. Pre rôzne druhy alebo stupne akosti dodávaných poľnohospodárskych výrobkov môžu byť s prihliadnutím na ich dôležitosť pre národné hospodárstvo určené vyššie alebo nižšie započítacie váhy.

§ 34

(1) Pre krajsky plánované poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora, jednotné roľnícke družstvá a záhumienkárov, ako i pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, pre jednotlivu hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti môže byť povolená zámena pri plnení dodávkovej povinnosti.

(2) Na plnenie zámenou možno použiť len tie poľnohospodárske výrobky, pri ktorých bola úplne splnená dodávková povinnosť, odovzdané naturálne odmeny a vrátená pôžička osiva (sadiva). Ministerstvo výkupu určí pomer pre vzájomné započítanie.

(3) Na zámenu môžu byť započítané iba dodávky poľnohospodárskych výrobkov, za ktoré neboli zaplatené vyššie ceny, než sú ceny platné pre povinné dodávky, alebo za ktoré neboli poskytnuté iné výhody platné pre poľnohospodárske výrobky dodávané nad povinnú dodávku.

§ 35

Záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivu hospodáriacim malým a stredným roľníkom z toho istého okresu sa povoľuje plniť povinnú dodávku mäsa spoločne. Dodávateľ, ktorý dáva časť svojej dodávky v prospech druhého dodávateľa, musí mať splnenú vlastnú celoročnú povinnú dodávku mäsa.

§ 36

(1) V prípadoch, keď jednotlivý poľnohospodársky závod bol postihnutý hromadným uhynutím dobytka alebo živelnou pohromou a nemôže v dôsledku toho splniť dodávkovú povinnosť určitého poľnohospodárskeho výrobku, ani dodať zámenou iný druh, môže krajský splnomocnenec Ministerstva výkupu na návrh rady okresného národného výboru znížiť určenú dodávkovú povinnosť alebo odložiť jej splnenie na budúci rok.

(2) Ak bol hromadným uhynutím dobytka alebo živelnou pohromou postihnutý väčší počet poľnohospodárskych závodov, takže je tým znemožnené splnenie poľnohospodárskeho výrobného plánu za celú obec, okres alebo kraj, rozhodne o znížení dodávkovej povinnosti alebo o odložení jej splnenia na budúci rok:

ak ide o obec, krajský splnomocnenec na žiadosť rady okresného národného výboru a po vyjadrení rady krajského národného výboru,

ak ide o okres, Ministerstvo výkupu na žiadosť rady krajského národného výboru a po vyjadrení Ministerstva pôdohospodárstva,

ak ide o kraj, vláda na návrh ministrov pôdohospodárstva a výkupu na žiadosť rady krajského národného výboru.

(3) Ak nesplní poľnohospodársky závod i z iných dôvodov určenú dodávkovú povinnosť v bežnom roku, prevádza sa spravidla nesplnená časť dodávkovej povinnosti na budúci rok podľa smerníc, ktoré vydá Ministerstvo výkupu.

§ 37

Jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim roľníkom sa dodané poľnohospodárske výrobky započítavajú na plnenie ich povinností v tomto poradí:

1. na plnenie dodávkových povinností a naturálnych odmien, ktorých plnenie bolo odložené alebo prevedené z predchádzajúceho roku,
2. na vrátenie pôžičky osiva (sativa) poskytnutej štátom,
3. na plnenie dodávkových povinností a naturálnych odmien v bežnom roku.

§ 38

(1) Evidenciu o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, pri ktorých sa povinná dodávka určuje výmerom (§ 25), vedú podľa jednotlivých dodávateľov okresní splnomocneneci Ministerstva výkupu. Vykupovači sú povinní predkladať im v lehotách určených Ministerstvom výkupu výkupné doklady a predpísané výkazy o výkupe.

(2) Evidenciu o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, na ktoré sa uzavierajú dodávkové zmluvy (§§ 16 a 16a), vedú podľa jednotlivých dodávateľov vykupovači, ktorí tieto zmluvy uzavreli; vykupovači sú povinní predkladať predpísané výkazy o uzavretých dodávkových zmluvách a o výkupe svojim nadriadeným zložkám a splnomocnencom Ministerstva výkupu.

Časť VIII**Zaistenie poľnohospodárskych výrobkov a vymáhanie dodávkových povinností****§ 39**

(1) Okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu môže vykonať predbežné zaistenie zásob poľnohospodárskych výrobkov v rozsahu potrebnom na splnenie dodávkovej povinnosti, ak je nebezpečenstvo, že poľnohospodárske výrobky budú odňaté verejnemu zásobovaniu alebo ak nebola dodávková povinnosť v určených lehotách celkom alebo sčasti splnená.

(2) V prípadoch, keď je prípustné predbežné zaistenie zásob poľnohospodárskych výrobkov, môže okresný splnomocnenec vykonávať za účelom kontroly hospodárenia i zásob prehliadky v poľnohospodárskych závodoch a u ostatných osôb podliehajúcich dodávkovvej povinnosti.

(3) Predbežné zaistenie môže sa vykonať iba za prítomnosti osoby zodpovednej za splnenie dodávkovvej povinnosti alebo jej oprávneného zástupcu a za súčinnosti člena rady miestneho národného výboru.

(4) O výkone predbežného zaistenia spíše okresný splnomocnenec Ministerstva výkupu zápisnicu, v ktorej uvedie mená osôb pri výkone zúčastnených, výšku zaistovanej alebo nesplnenej dodávkovvej povinnosti, druhy a množstvá zaistených poľnohospodárskych výrobkov a iné význačné skutočnosti, ku ktorým došlo pri výkone predbežného zaistenia.

(5) Predbežne zaistené poľnohospodárske výrobky môže dať okresný splnomocnenec uskladniť na inom vhodnom mieste, ak je nebezpečenstvo, že by mohli byť odňaté verejnému zásobovaniu.

§ 40

(1) Dodávkové povinnosti včas nesplnené vymáhajú okresní splnomocnenci Ministerstva výkupu.

(2) Po uplynutí lehoty určenej na splnenie dodávkovvej povinnosti vyzve okresný splnomocnenec dlžníka písomnou upomienkou, aby dodávku splnil, pričom mu zároveň určí lehotu 10 dní na dodatočné splnenie.

(3) Po bezvýslednom uplynutí dodatočnej lehoty prikróčí okresný splnomocnenec k nútenému odňatiu tých druhov poľnohospodárskych výrobkov, ktorými mala byť dodávková povinnosť splnená, poprípade iných druhov, ktoré môžu byť za ne dodané zámenou.

(4) Odňatie môže byť vykonané len v rozsahu potrebnom na splnenie dodávkovvej povinnosti. Pri odňatí poľnohospodárskych výrobkov musí byť prítomná osoba zodpovedná za splnenie povinnej dodávky alebo jej oprávnený zástupca. Okresný splnomocnenec vykoná odňatie za súčinnosti člena rady miestneho národného výboru.

(5) O vykonanom odňatí spíše okresný splnomocnenec zápisnicu, v ktorej najmä uvedie mená osôb pri výkone zúčastnených, výšku nesplnenej povinnej dodávky, množstvo a druhy odňatých poľnohospodárskych výrobkov a iné významné skutočnosti, ku ktorým došlo pri výkone odňatia.

(6) Odňaté poľnohospodárske výrobky prevezme oprávnený vykupovač.

(7) Nesplnené dodávkové povinnosti jednotných roľníckych družstiev môžu byť vymáhané len na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu, že dodávka bola určená v súlade s predpismi o plnení dodávkovvej povinnosti (§ 13 zákona).

Časť IX Záverečné ustanovenia

§ 41

Minister výkupu vydá, poprípade po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi, podrobné smernice na vykonanie jednotlivých ustanovení tohto nariadenia.

§ 42

Zrušujú sa všetky predpisy, pokiaľ sú v rozpore s týmto nariadením; najmä sa zrušuje vládne nariadenie č. 57/1952 Zb., ktorým sa vykonáva zákon o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov.

§ 43

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1954;*) vykoná ho minister výkupu po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

*) V znení uvedenom v prílohe vyhlášky ministerky výkupu z 15. novembra 1955, č. 56/1955 Zb., nadobúda účinnosť 12. decembrom 1955 a platí pre dodávkovú povinnosť a výkup poľnohospodárskych výrobkov začínajúc rokom 1956.

